

Landskap: *Småland* Upptecknare: *Karl Andersson, Kalavik*
 Härad: *Kinneröd* Berättare: " " m. fl.
 Socken: *Kalavik* Berättarens yrke: *lantbrukare*
 Uppteckningsår: *1965* Född år *1899 i Kalavik*

När den nya tiden kom till bygden. s. 1-6.
Skogsskötsel (enskilda skogar) s. 7-10.

LUF 73

" 122

1)

frägelisto 73

ACC. N:R M. 16304:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LUF 73

Under de 60 år som jag minnes och bäst
berättas har en oerhörd förändring skett
De gamla traditionerna har fått vika
för nya tiden, Folket har fått en annan
skola, För över 100 år sedan var här en som
kallades för skolmästaren, han var ej studerent
men kunde likt mer än de vanliga folket
han valdes till lärare för han var inväljd
och hade ett bräder, han kallades för
"Träbrenagossen", han lärde barn att
läsa och skriva litet nödvändigt, efter
honoren valdes en examinerande lärare
som hette Carl Herlin år 1868 och skolade
till år 1904, Då började den nya tiden
med hantl. läsa och folk fick läsa
sig, han var också organist och kyrkosångare
Han hade 3 skolor i Kalvsvik med 3 män
på var ställe och hade en lön av 100 kronor
årl.

17/2-65

Olika äldre personer o
upptecknaren

ACC. N:R M. 16304:2.

Inlämnad

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

De personer som ville förkovra sig gick
senare på folkhögskolan i Grimsålv, där äldre
jeg har talat vid och gick där var J. P. Carlsson
Tjungeboda han var född 1869 död 1959 sedan
var det varje år de som gick där, men
de vanliga hade ej tid att gå där,
Då dessa kom från landbruksriket kom
hem med nya idéer, de fick inblick
i jordens behov av konstgödnings och bruk
Det gick sakta framåt tills åren 1914
med kriget folk fick lite pengar att röra
sig med,
Den första affär som var här på ett ställe
som hette Skärvet han hette Carl
Lindblad som sålde det nödvändigaste
den kallades av folk för snusaffären, Den
som öppnade den riktiga affären med
Tygger och garn och spensier var

Petter Carlsson Klusshaga på börsd folk
att skola att väva så mycket hemma och
fick större födringar, han köpte även kräsko
och tofflor och kargar av de små yrkesmännen.
Den gamla seden med äldreman och borgstäm-
mor och läremöte hufvudsak i hemmen varar
än, Läremöten i roten börjar med A i alfabetet
men äldremanstämman går i motsatt och
börjar alltid i alfabetet, alla protokoll och
handlingar finnes bevarade i en gammal
kista som följer den som är äldreman den
år dubbel 1823.

Hjälkproduktionen började här med ordning
1915 då sattes det i gång ett litet mejeri
som sedan utvecklades till andelsmejeri
men senare övergick i Växjö Mejeriet
I och med den tiden bildades Jurförening
för att få bättre djur, I början på

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

ACC. N:R M. 16304:4.

Detta århundrade fanns det småbrukare som
ej vågade sälja jorden och odla klöver för att
det försämrade jorden för de efterkommande
de sade att det blir rika föräldrar och
fattiga barn.

I min barndom fanns det många ställen
som aldrig haft en bildning, det fanns i
bland ända till 8 bönder som hade en bild-
ning i köp och skulle ha den en dag var, och
när året var slut delades bildningarna
Posten var det en som hette Malmberg som
hade den och sedan klarkaren, klarkaren
skulle som jag minns för 60 år sedan vaccinera
barnen, han hade vaccinerat både mig och mina
syskon.

Bönderhusen byggdes alltid med ett stort
rum och en kammare på nedre botten
och ett stort rum på andra över det

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

5)

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

stora och örer kammaren ett rum som skulle
vara för mjöl bakkard och kög, denna typ byggdes
från 1825 - 1900 sedan blev det modernt
med dubbla rum och utgång i vällastel
Törhällandet. var bäst hos småbönder mellan
bonden och den tjänande, de följdes alltid
i arbetet och åt vid samma bord, men
hos storbönder var det större rangskilnad
och i regel större kost för tjänstefolk

Det gick i blod en del mäsare på
marknader som gick och sålde visbäckar
och pressbäckar, det var populärt i min
barndom att skriva något pæsi eller vykort-
verser, en lön så

~~För rosen tärnet rosen och~~

Du är rosen och jag är tärnet
se på namnet som står i härnet

ACC. Nr. M. 16304:6.

I kyrkligt hänseende har det gått bakåt
det var en önskan att någon från
familjen gick till kyrkan, och där som
inger gick således de nästan som
bedringsar, Det frivilliga har här
aldrig fått någon framgång

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

X

M. 16304⁷.
ACC. N:R M. fragelista 122FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

LMF 122

Angående skogsskötsel och avverkning
har undergått stora förändringar omkring
åren 1910-1920 anlätades ej skogvaktare
utan här på orten var det en soldat
och van skogshuggare som anlätades
han hette Stård född 1863 han räknade
och värderade varit träd hus många
kubikfot stock eller bjälke, så var
det även andra men han var den
som hade det bästa och räkteris

Den första skogen som planterades här
på orten var 1890
vid åren 1910-1915 anlätades skolbarn
med en av skogsvårdsstyrelsen godkänd
man som hade översyn att allt gick
perfekt, job var jämnt med god lev
tiden, vi fick 25 öre och hölla oss med
mot själva, Från skapade plantören

17/2-65

men många tog hem kottar och lade
dem vid spisen som var varmt och
kläckte dem själva.

Efter 1920-1930 började de flertalet
plantera sina kalhuggningar med frö.
Men många planterades huvudsakligen
med plantor, men på mycket sterila
mark användes än frö.
Då skolbarnen planterade var det alltid frö
då användes en lång lina med loppor
på, var och en fick följa sitt märke
och dricka en liten grog och efter gick
en flicka och lade en nyppa frö och
såg om med en pinne och bearbeta
hull, så skötte linan då det var klart
lyftes linan fram så skes, tills det var
skrivet, det var markägarna själva
som tog initiativet och lärerna i skolan.

Efter 1920-1925 börjades det allmunt an
arlita skogsvaktare som galrade och mätte
och kubiksräkna de all skog, vilket
var en stor fördel för säljaren, men
dess värde ej eller sållan säljaren vad
den var värd. Stelst ville köparen att
han fick stäka ut ett område och då
blev många fattiga och skuldratta skogsägare
lurade. För en 60 år sedan börjades det att
hugga massaved här.

För det många solida bönder skogar
stå då den var övermogen, och om de
hugg sådan skog blev det ingen åter-
växt. Numera galras skogar så att
återväxten kommer snabbt, skogen
och dess skötsel har undergått stor
förändring och blivit rättabelt för
alla vis till det bättre

På alla gårdar när små eller stora rå
hugges ej mer än som är återvärt
så att skogen står som ett levande och
säkert kapital som avkastar årlig
inkomst

Hälsan av skogsägarna sköter sin skog
privat med råd av skogsvaktare och
en del är inskrivna i skogsägarförening
Den förste examinerade skogsvaktare som
var på denna trakten var Ola Nilsson
Mäirö, han var född i Färingså härad
i Skåne, Hans efterträdare är Bertil
Johansson som sköter alla privatägda
skogar på trakten